

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА МАРКЕТИНГУ _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

_____ 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Страхові послуги
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ «Фінанси і кредит»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ бакалавр
(назва освітнього ступеню)

форма навчання _____ денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ Ползікова Ганна Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Страхові послуги» є варіативною і входить до циклу дисциплін професійної підготовки фахівців, призначена для студентів, які здобувають освітній ступінь «Бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Навчальна дисципліна «Страхові послуги» забезпечує вивчення фундаментальних питань теорії страхових послуг, розглядає його економічну суть, функції, роль і сферу застосування. Страхові послуги у ринковій економіці являються ефективним інструментом захисту від можливих ризиків, який забезпечує неперервність та безперебійність процесу відтворення, соціально- економічну стабільність у суспільстві, слугує одним із головних джерел інвестиційного капіталу.

Дисципліна «Страхові послуги» актуальна, бо володіння знаннями основ страхових послуг у сучасних умовах допомагає зробити правильний вибір ділового партнера, забезпечити підвищення фінансової стійкості власного бізнесу, самостійно розробити програми зниження ризиків, що виникають у процесі здійснення підприємницької діяльності.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	4		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	44			44
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	46			46
підготовка до аудиторних занять	20			20
підготовка до контрольних заходів	14			14
виконання курсової роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	12			12
Форма підсумкового контролю				залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни. Метою навчальної дисципліни «Страхові послуги» є оволодіння теоретико-методичних та практичних навиків у сфері страхових взаємовідносин, вивчення сутності і форм прояву ризику, що сприятиме об'єктивній оцінці економічних процесів, розуміння суті, місця та значення страхування для успішного управління цими процесами.

Завдання дисципліни - оволодіння майбутніми спеціалістами теоретико-методичних та практичних навиків розробки та здійснення страхових операцій, з'ясувати роль страхових послуг в економічній розбудові суспільства; володіти не лише теоретичними знаннями, а й практичними навичками та вміннями визначити сукупність заходів по ефективному страховому захисту.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях з дисциплін: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Страхування».

Постреквізити дисципліни. Дана дисципліна тісно пов'язана з такими дисциплінами як, «Соціальне страхування», «Управління ризиками в маркетингу», «Статистика», «Економіка підприємств».

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Страхові послуги» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність -Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ✓

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність бути критичним і самокритичним. ✓

ЗК12. Здатність працювати автономно. ✓

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК8. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Страхові послуги» студент повинен **знати**:

РН7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Вміти:

РН20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;

- практичні (практична робота, ділова гра; робота в групах; робота над індивідуальними завданнями та ін.);

- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація);

- відео-метод (показ, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання фронтальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Особисте страхування.					
Страхова послуга та особливості її реалізації	4	2			2
Порядок укладення і ведення страхової угоди	6	2	2		2
Страховання життя та пенсій	6	2	2		2
Страховання від нещасних випадків	10	4	2		4
Медичне страхування	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 1	34	12	8		14
Змістовий модуль 2. Майнове страхування.					
Страховання підприємницьких ризиків	8	2	2		4

Сільськогосподарське страхування	8	4			4
Страхування технічних ризиків	6	2			4
Страхування кредитних і фінансових ризиків	8	2	2		4
Автотранспортне страхування	6	2			4
Морське страхування	6	2			4
Авіаційне страхування	6	2			4
Страхування майна і відповідальності громадян	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 2	56	18	6		32
Усього годин	90	30	14		46

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Страхова послуга та особливості її реалізації	2
2	Порядок укладення і ведення страхової угоди	2
3	Страхування життя та пенсій	2
4,5	Страхування від нещасних випадків	4
6	Медичне страхування	2
7	Страхування підприємницьких ризиків	2
8,9	Сільськогосподарське страхування	4
10	Страхування технічних ризиків	2
11	Страхування кредитних і фінансових ризиків	2
12	Автотранспортне страхування	2
13	Морське страхування	2
14	Авіаційне страхування	2
15	Страхування майна і відповідальності громадян	2
Усього годин		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Порядок укладення і ведення страхової угоди	2
2	Страхування життя та пенсій	2
3	Страхування від нещасних випадків	2
4	Медичне страхування	2
5	Страхування підприємницьких ризиків	2
6	Страхування кредитних і фінансових ризиків	2
7	Страхування майна і відповідальності громадян	2
Усього годин		14

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторних занять навчальним планом не передбачено

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	20
2	підготовка до контрольних заходів	14
3	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	12
	1. Страхування підприємницьких ризиків	2
	2. Страхування технічних ризиків	2
	3. Страхування кредитних і фінансових ризиків	2
	4. Морське страхування	2
	5. Авіаційне страхування	2
	6. Страхування майна і відповідальності громадян	2
Усього		46

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для ефективної перевірки рівня засвоєння студентами знань, умінь та навичок з навчальної дисципліни використовуються наступні методи контролю: усний (усне опитування), письмовий, тестовий, практична перевірка.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Особисте страхування.

Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів. Оцінка поточного контролю складається з:

- присутності та роботи студента на лекціях – максимальна кількість – 12 балів;
- присутності та роботи студента на практичних заняттях - максимальна кількість – 8 балів;
- контролю виконання завдань і усного опитування на практичних заняттях - максимальна кількість – 35 балів;
- контрольної роботи (максимальна кількість 45 балів).

Присутність та робота студента на лекціях – 2 бали за лекцію, якщо студент активно брав участь в обговоренні теми лекції – 2 бали, якщо був присутнім, але не брав участі в обговоренні теми лекції – 1 бал, якщо студент був відсутнім 0 балів.

Присутність та робота студента на практичних заняттях – 2 бали за заняття, якщо студент активно брав участь в обговоренні теми – 2 бали, якщо був присутнім, але не брав участі в обговоренні теми лекції – 1 бал, якщо студент був відсутнім 0 балів

Контроль виконання завдань і усного опитування на практичних заняттях. Максимальна кількість балів - 35:

- студент повністю розкрив суть питання, розрахував правильні показники та надав правильні теоретичні тлумачення визначенням та категоріям - 35 балів;
- студент розкрив суть питання, зробив відповідні розрахунки, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень – 24-34 бали;
- студент розкрив суть питання, зробив відповідні розрахунки з помилками, та у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень – 13-24 бали;
- студент не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань – 1-12 балів;
- за повну відсутність відповідей та виконаного завдання - 0 балів.

Контрольна робота складається з 15 тестових питань. Студент отримує 3 бали за правильну відповідь на 1 тестове питання.

Змістовий модуль 2. Майнове страхування.

Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів. Оцінка поточного контролю складається з:

- присутності та роботи студента на лекціях – максимальна кількість – 18 балів;
- присутності та роботи студента на практичних заняттях - максимальна кількість – 6 балів;
- контролю виконання завдань і усного опитування на практичних заняттях - максимальна кількість – 31 балів;
- контрольної роботи (максимальна кількість 45 балів).

Присутність та робота студента на лекціях – 2 бали за лекцію, якщо студент активно брав участь в обговоренні теми лекції – 2 бали, якщо був присутнім, але не брав участі в обговоренні теми лекції – 1 бал, якщо студент був відсутнім 0 балів.

Присутність та робота студента на практичних заняттях – 2 бали за заняття, якщо студент активно брав участь в обговоренні теми – 2 бали, якщо був присутнім, але не брав участі в обговоренні теми – 1 бал, якщо студент був відсутнім 0 балів

Контроль виконання завдань і усного опитування на практичних заняттях. Максимальна кількість балів - 31:

- студент повністю розкрив суть питання, розрахував правильні показники та надав правильні теоретичні тлумачення визначенням та категоріям - 31 бал;
- студент розкрив суть питання, зробив відповідні розрахунки, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень – 21-30 балів;
- студент розкрив суть питання, зробив відповідні розрахунки з помилками, та у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень – 11-20 балів;
- студент не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань – 1-10 балів;
- за повну відсутність відповідей та виконаного завдання - 0 балів.

Контрольна робота складається з 15 тестових питань. Студент отримує 3 бали за правильну відповідь на 1 тестове питання.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична між оцінками за змістові модулі 1 та 2.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається шляхом самостійного опанування студентом навчального матеріалу з наступною перевіркою отриманих знань під час консультацій викладачів; усного опитування за темою пропущеної лекції та розв'язання практичного завдання за темою пропущеного практичного заняття.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

- 1.. Конституція України.
2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».
4. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням».
5. Закон України «Про зайнятість населення».
6. Закон України «Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування».

7. Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».
8. Закон України «Про страхування».
9. Кодекс законів про працю України.
10. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне страхування.
11. Державна програма зайнятості населення на 2001-2004 роки// Голос України. - 2002. - №76 (2827). - С. 6-7; 10-11.
12. Порядок видачі свідоцтва про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2000 р. №1306// Все про бухгалтерський облік. - 2001. - №40 (586). - С. 22-23.
13. Порядок визначення страхових тарифів для підприємств, установ та організацій на загальнообов'язкове державне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2000 р. №1423//Україна-бізнес. - 2000. - С. 14.
14. Інструкція про порядок передачі страхувальником виконавчій дирекції фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань документів, що підтверджують право працівника на страхову виплату, інші соціальні послуги внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання. Затверджено постановою правління Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України від 8 вересня 2000 р. № 12// Все про бухгалтерський облік. - 2001. - №40 (586). - С. 23-24.
15. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Страхова справа. — К.: Товариство «Знання», КОО, 2002. - 203 с.

Допоміжна

1. Ваулина О. Рынок труда: условная занятость при безусловной безработице// Зеркало недели. - 2002. - №9 (384). - С. 8.
2. Воблый К. Г Основы экономии страхования. — М.: Издательский центр «АНКИЛ», 1995. - 232 с.
- Горбач Л. М. Страхова справа: Навчальний посібник. — 2-ге вид., виправл. — К.: Кондор, 2003. — 252 с.
3. Економіка України: десять років реформ/ За ред. З. Ватаманкжа та С. Панчишина. — Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. — 496 с.
4. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка/ За ред. З. Ватаманюка та С. Панчишина. — К.: Видавничий Дім «Альтернативи», 2001. — 607 с.
21. Зернов А. А., Зубец А. Н. Системные исследования страхового регулирования. — М.: Издательский Дом «Страховое ревю», 1997. — 160с.
5. Клапків М. С. З історії зародження національного страхового ринку// Фінанси України. - 1998. - №1. - С. 81-94.
6. Кузнецова А. Я. Теорія фінансів: Навчальний посібник. — Львів: ЛБІ НБУ, 2001. - 158 с.
- 7 Кузнецова А. Я. Фінансування інвестиційно-інноваційної діяльності: Монографія/ Інститут економічного прогнозування НАН України. — Л.: Львів, банків, ін-т НБУ, 2005. - 367с.
8. Кульчицький Б. В. Економічні системи суспільства: теорія, методологія, типологізація. Монографія. — Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. - 352 с.
9. Мосійчук Т. Стан та розвиток ринків фінансових послуг в Україні // Страховий ринок України. — 2004. — С. 34-51.
10. Основы страховой деятельности: Учебник/Отв. ред. проф. Т. А. Федорова. - М.: Издательство БЕК, 2002. - 768 с.

11. Плиса В. Й. Основи страхування: Навч. посібник / Заред. М. І. Крупки. — Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. — 144 с.

12. Плиса В. И. Основні страхові поняття і терміни для студентів економічного факультету. — Львів ЛДУ, 1997. — 16 с.

13. Плиса В. И. Основні страхові поняття і терміни: Довідник. — Львів: Видавничий центр ЛДУ ім. Івана Франка, 1999. — 64 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України - Режим доступу: www.mof.gov.ua

2. Офіційний веб-портал Верховної ради України - Режим доступу: www.rada.gov.ua

3. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України - Режим доступу: bank.gov.ua

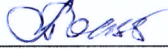
4. Офіційний портал Державної фіскальної служби України - Режим доступу: bank.gov.ua

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України - Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua

6. Офіційний сайт Державної служби зайнятості - Режим доступу: www.dcz.gov.ua

7. Веб-портал Державної казначейської служби України - Режим доступу: www.treasury.gov.ua

8. Офіційний сайт Державної міграційної служби України - Режим доступу: www.dmsu.gov.ua

Розробник _____ (підпис) (Г.В. Ползікова)

Гарант освітньої програми _____ (підпис) (Г.В. Ползікова)

Силабус затверджено на засіданні кафедри Фінансів, обліку та маркетингу
Протокол від «02» жовтня 2019 року № 3 (186)